

Status for Erhvervsplan 2020-2024

”Partnerskaber for bæredygtig vækst” og Erhvervspakken

Opfølgning for perioden marts 2022 – marts 2023

Aarhus Kommune Erhverv er din indgang til den erhvervspolitiske indsats i Aarhus.
Læs mere på www.aarhuskommuneerhverv.dk
Kontakt os på erhverv@ba.aarhus.dk

**AARHUS
KOMMUNE
ERHVERV**

Formålet med denne opfølgning er at give en systematisk opfølgning på initiativerne i Erhvervsplanen "Partnerskaber til bæredygtig vækst" og udmøntningen af midlerne i Erhvervspakken med henblik på løbende at kunne evaluere fremdriften og effekten af Erhvervsplanen og Erhvervspakken.

Erhvervsplan 2020-2024

Erhvervsplanen "Partnerskaber for bæredygtig vækst" sætter retningen for den erhvervs- og bypolitiske indsats i Aarhus Kommune for perioden 2020-2024. Erhvervsplanen rummer oprindeligt 59 initiativer. Sidenhen er flere nye initiativer kommet til, og nogle initiativer er gennemført og afsluttet.

Der er i Erhvervsplanen og de tilhørende initiativer et stærkt fokus på bæredygtighed, forankret i FN's verdensmål for bæredygtig udvikling. Desuden fokuseres der i Erhvervsplanen på partnerskaber. Partnerskaber og tætte samarbejder mellem kommune, borgere, virksomheder, erhvervsorganisationer, uddannelsesinstitutioner, faglige organisationer mv. spiller en afgørende rolle for, at det kan lykkes med en lang række af initiativerne i Erhvervsplanen.

Midtvejsrevision af erhvervsplanen

Med vedtagelsen af Aarhus Kommunes budget for 2022 blev det besluttet, at erhvervsplanen skulle midtvejs-revideres i 2022. Midtvejsrevisionen har bidraget til at sætte retning for Aarhus Kommunes erhvervspolitiske indsats for sidste halvdel af den nuværende erhvervsplans løbetid.

Behovet for en midtvejsrevision skal ikke mindst ses på baggrund af de dramatiske forandringer – i form af Corona-krisen og energi- og sikkerhedskrisen - der har fundet sted i verden omkring os, siden den nuværende erhvervsplan blev formuleret.

I overensstemmelse med Aarhuskompasset er revisionen sket med involvering og inddragelse af byens erhvervsliv og nøgleaktører, hvorfor der er gennemført seks rundbordssamtaler i samarbejde med DI Østjylland, Dansk Erhverv, Erhverv Aarhus, FH Aarhus og iværksætttermiljøet med deltagelse af ca. 70 erhvervsaktører.

På baggrund af erhvervsstatistiske data, en virksomhedssurvey, rundbordssamtaler og den generelle erhvervsrettede indsats i Aarhus, gennemførte konsulenthuset Pluss midtvejsrevisionen. Samlet set konkluderedes det, at Aarhus er i god udvikling, og at erhvervsplanen generelt indeholder de rigtige indsatser og målsætninger for den erhvervsmæssige udvikling og grønne omstilling.

Aarhus Byråd godkendte d. 1. februar 2023 midtvejsrevisionen, herunder at der igangsættes yderligere 13 nye initiativer, samt at erhvervsplanens løbetid forlænges til og med 2024.

Erhvervspakken

I forbindelse med Aarhus Byråds vedtagelse af budgettet for 2021-2024 blev der vedtaget en Erhvervspakke på 119,8 mio. kr. fordelt over fire år til investering i erhvervs-, vækst- og beskæftigelsesfremmende initiativer. Midlerne i Erhvervspakken er et stærkt supplement til Erhvervsplanen og har gjort det muligt at skalere eksisterende initiativer og sætte nye i gang.

Af Erhvervspakkens samlede ramme er aktuelt udmøntet eller reserveret ca. 112 mio. kr. til konkrete indsatser og initiativer. Der resterer således knap 8 mio. kr., som endnu ikke er udmøntet.

Erhvervskontaktudvalget

Erhvervskontaktudvalget samler repræsentanter fra det brede erhvervsliv, arbejdsmarkedet, videninstitutioner og Aarhus Kommune med henblik på at skabe en platform for et tæt og løbende samarbejde, som aktivt kan bidrage til at fremme den erhvervs- og beskæftigelsesmæssige udvikling i Aarhus. Erhvervskontaktudvalget udstikker de generelle og overordnede rammer for Erhvervskontaktudvalgets arbejde og suppleres af et Forretningsudvalg, som har beslutnings- og handlekraft og er udførende inden for de overordnede rammer, som Erhvervskontaktudvalget udstikker. Erhvervskontaktudvalget bliver løbende inddraget i udmøntningen af Erhvervsplanens og Erhvervspakkens initiativer. Erhvervskontaktudvalgets vedtægter fra 2020 er i 2022 blevet evalueret, og i den forbindelse blev det besluttet at supplere Forretningsudvalget med endnu en repræsentant fra arbejdsgiversiden, fra Dansk Erhverv.

Erhvervskontaktudvalget og Forretningsudvalget har i det seneste år bl.a. arbejdet aktivt med interessevaretagelse i forhold til indsats, som har betydning for udviklingen af det aarhusianske erhvervsliv. Senest har interessevaretagelsesindsatsen været målrettet bl.a. erhvervsuddannelsesområdet, hvor der er behov for nye tiltag for at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse, men også cybersikkerhed, hvor de aarhusianske uddannelses- og forskningsinstitutioner og det aarhusianske erhvervsliv rummer et stort potentiale af national betydning.

Pejlemærker

Ambitionerne for Erhvervsplanen 2020 - 2024 konkretiseres af en række måltal som pejlemærker for den erhvervs- og bypolitiske indsats. I perioden er der opnået følgende resultater for disse pejlemærker:

450.000 indbyggere i Aarhus Kommune i 2050

Befolkningstallet i Aarhus i 4. kvartal 2022 var på godt 361.000 indbyggere. Generelt har der igennem det seneste årti været en befolkningstilvækst på ca. 4000 indbyggere årligt. Siden 4. kvartal 2021 er befolkningen i Aarhus imidlertid vokset med ca. 5.600 indbyggere – hvoraf ca. 1.500 er ukrainske flygtninge. Befolkningstilvæksten er i høj grad drevet af unge mellem 15-24 år. I forbindelse med midtvejsrevisionen af erhvervsplanen fremhævede de adspurgte erhvervsaktører især det mangfoldige kulturudbud samt byens ungemiljø og de mange studerende, som årsagerne til at Aarhus fortsat er en attraktiv bosætningskommune,

Befolkningstilvæksten i Aarhus stiller krav til udviklingen af byen, så byen geares til at rumme nye indbyggere, et erhvervsliv i vækst mv. Væksten skal imidlertid ske på en bæredygtig måde, som både bidrager til den grønne omstilling, men også tager hånd om social og økonomisk bæredygtighed. Hvordan Aarhus vækster på bæredygtig vis, samtidig med at aarhusianerne kan se sig selv i den markante forandring byen gennemgår, er udpeget som et af Aarhus Byråds vilde problemer, som byens aktører – dvs. borgere, erhvervsliv, organisationer, kommunen m.fl. – i fællesskab skal forsøge at skubbe til.

Fortsat BNP-vækst i Business Region Aarhus

Business Region Aarhus udgør et stærkt vækstcenter som et sammenhængende arbejdsmarked og erhvervsområde centreret omkring Aarhus. BNP-væksten i Business Region Aarhus har jf. de senest opgjorte tal ligget over landsgennemsnittet i perioden 2016 til 2020, og selvom BNP-væksten i Business Region Aarhus faldt med 1 % i 2020, var det stadig et mindre fald end i resten af landet.

250.000 arbejdspladser i 2050

I september 2022 var der knap 217.000 lønmodtagerarbejdspladser i Aarhus Kommune. På halvandet år er der sket en stigning på godt 21.000 arbejdspladser. Ambitionen om en vækst til 250.000 i 2050 må forventes at kunne indfries, hvis den positive udvikling fortsætter.

Eksport af grønne løsninger

Grøn miljø- og energiteknologi har oplevet stærk vækst i Aarhus Kommune. Eksporten inden for energi- og miljøvirksomheder med hovedsæde i Aarhus blev øget med 25 % fra 2016 til 2020, mens eksporten på landsplan faldt med 8 % i samme periode. Siden 2015 er der netto skabt ca. 1.000 årsværk i klyngen. Dertil kommer, at flere af de toneangivende danske virksomheder inden for energi- og miljøteknologi er placeret i Aarhus og den midtjyske region.

Andelen af indbyggere med en videregående uddannelse i Aarhus Kommune på 45 % i 2030

Af de senest opgjorte tal fra 2020 ses en stigning fra 40,1 % i 2017 til 41,2 % i 2020. Aarhus ligger under Københavns Kommune, hvor mere end halvdelen af alle beskæftigede havde en videregående uddannelse i 2020, men væsentligt over Odense og Aalborg kommuner.

Grundlæggende sker der en positiv udvikling, hvilket understøttes af, at Aarhus Kommunes topplacering på vækst i den private beskæftigelse især er drevet af de beskæftigede med en videregående uddannelse, både for personer med en kort eller mellemlang videregående uddannelse. Den aktuelle politiske usikkerhed omkring organisering og finansiering af videregående uddannelser gør det vanskeligt at fremskrive udviklingen, men fortsætter den stigende tendens, forventes målsætningen om 45% i 2030 alt andet lige at blive indfriet.

Gennemsnitlig årlig stigning på 1 %-point frem mod 2030 i andelen af en ungdomsårgang, der vælger en erhvervsuddannelse

Målet om en stigende andel unge, der vælger erhvervsuddannelser, er overordnet set ikke realiseret. Siden 2016 har andelen af unge, der vælger en erhvervsuddannelse efter folkeskolens 9. eller 10. klasse, ligget nogenlunde konstant omkring 12-13% – med 2019 som en undtagelse med 14,3%. I 2022 lå andelen af unge, der har søgt ind på en erhvervsuddannelse på 13,2 %.

Udbygning af E45 til seks spor fra Vejle i syd til Randers i nord

I forbindelse med Infrastrukturplan 2035 har Folketingets partier truffet beslutning om at igangsætte udvidelse af den østjyske motorvej E45 fra fire til seks spor mellem Vejle N og Skanderborg S samt mellem Aarhus S og Aarhus N. Indledende arbejder er igangsat, mens anlægsarbejdet ventes igangsat i 2023. Derudover er der truffet beslutning om at udvide tre tilslutningsanlæg mellem Aarhus N og Randers N, mens en egentlig udvidelse af E45 mellem Aarhus N og Randers N til seks spor kan prioriteres som led i kommende infrastrukturforhandlinger efter 2035.

Kendskabsgrad til Aarhus i udlandet skal øges

En høj kendskabsgrad i udlandet er en forudsætning for Aarhus' position som et nationalt vækstcenter med international gennemslagskraft. VisitAarhus har i 2022 foretaget en kendskabs- og potentialeanalyse i samarbejde med Epinion. Analysen kortlægger kendskabet til Aarhus i Tyskland, Norge, Sverige, Holland, England med flere, og er nyttigt redskab ift. prioritering af målgrupper og markeder. Analysen viser blandt andet, at Aarhus er et fyrtårn som den mest internationalt kendte destination/by i den samlede destinationsgeografi med 8 kommuner, som VisitAarhus dækker over - og hermed et naturligt omdrejningspunkt i tilrettelæggelsen af meget af

den internationale markedsføring. Der er dog fortsat et potentiale for at løfte kendskabet til Aarhusregionen på markeder som Norge og Tyskland.

Status for Erhvervsplanens initiativer

Nye initiativer

Nyt initiativ som følge af revision af erhvervsplanen: Temperaturmåling i erhvervslivet i lyset af den økonomiske situation og energikrisen

For at monitorere den aktuelle situation og forventningerne til udviklingen blandt aarhusianske virksomheder blev der i december 2022 gennemført en temperaturmåling blandt virksomheder i Aarhus. Målingen viste, at virksomhederne i Aarhus Kommune generelt er optimistiske for 2023 på trods af udfordringer med rentestigning, inflation og energikrise. 35 procent af de adspurgte virksomheder forventer, at deres indtjening vil stige i løbet af de næste 12 måneder. Ligeledes er det omkring hver 3. virksomhed (31%), der forventer at have flere medarbejdere om et år end nu. Kun 1 procent regner med at have mange færre medarbejdere. 53 procent forventer at have samme antal medarbejdere indenfor 12 måneder.

Nyt initiativ som følge af revision af erhvervsplanen: Særlig indsats for små og mellemstore virksomheder

Data fra midtvejsevaluering af erhvervsplanen viser, at små og mellemstore virksomheder (SMV'er) i høj grad bidrager til væksten i Aarhus. SMV-segmentet har stort potentiale for yderligere vækst, og Aarhus Kommune har i 2023 igangsat en besøgsrunde hos SMV'er med særligt eksportpotentiale for at afdække behovet for nye konkrete initiativer. I første kvartal 2023 gennemføres der opsøgende virksomhedsbesøg hos ca. 50 virksomheder inden for SMV-segmentet. Virksomhederne dækker mange brancher lige fra jern- og metalproducenter, tømrere/snedkere, IT-udviklingshuse, Tech-producenter, designere og plastproducenter til service-virksomheder. Målet er – ud over den generelle erhvervsservice og synliggørelse af Aarhus Kommune Erhverv – at italesætte grøn omstilling, digitalisering og international arbejdskraft samt sætte fokus på eksportpotentiale og evt. støttemuligheder via Erhvervshus Midtjylland og Central Denmark EU-kontoret samt Trade Council.

Erhverv Aarhus vil på baggrund af besøgsrunden og egne data udvikle et projekt målrettet SMV'er, som omhandler erhvervsudviklingen generelt, men med fokus på den grønne omstilling, hvor små og mellemstore virksomheder ofte har et anderledes afsæt og andre udfordringer end større virksomheder.

Projektaktiviteter:

- Eventrække målrettet især SMV'er med fokus på eksportmuligheder i samarbejde med relevante partnere
- Forår 2023: Undersøgelse med fokus på SMV'ers udfordringer og behov – både ift. generel erhvervsudvikling og konkrete behov for viden via eksempelvis events og seminarer
- Efterår 2023: på baggrund af eventrækken og undersøgelsen – og med udgangspunkt i SMV'ernes behov – identificerer Erhverv Aarhus i samarbejde med Aarhus Kommune aktiviteter, som kan øge SMV'ernes vækst og styrke deres eksport yderligere, herunder eksempelvis aktiviteter målrettet den grønne omstilling.

Flere unge på erhvervsuddannelserne

I 2019 blev der iværksat en intensiveret og koordineret tværmagistratslig indsats med inddragelse af erhvervsskolerne og arbejdsmarkedets parter. Denne indsats blev med budget for 2021-2024 styrket økonomisk med en årlig bevilling på 3 mio. kr. i årene 2021-2024, en engangsbevilling på 20 mio. kr. til styrkelse af attraktive sociale og faglige læringsmiljøer på erhvervsskolerne samt 5 mio. kr. til yderligere aktiviteter. Med vedtagelsen af budget for 2022-2025 blev det besluttet at etablere et nyt 10. klassecenter. Fra skoleåret 2023/24 placeres dette på AARHUS TECH for at bidrage til rekruttering til og fastholdelse på erhvervsuddannelserne. En strategigruppe bestående af tre eksterne videnpersoner har i løbet af 2022 udviklet og præsenteret fem konkrete forslag til styrkelse af erhvervsuddannelserne med udgangspunkt i attraktive læringsmiljøer. De fem forslag vil i løbet af 2023 blive yderligere bearbejdet inden en politisk behandling i byrådet.

Bedre rammer for International arbejdskraft

Tiltrækningsteamet, der tidligere var en del af Business Region Aarhus sekretariatet og som bl.a. har stået for det regionale projekt, Headstart, er flyttet til Erhverv Aarhus under International Community. Her får østjyske virksomheder en samlet indgang til aktiviteter målrettet tiltrækning af international arbejdskraft. Aarhus Kommune deltager fortsat i International Community. En expatundersøgelse fra 2022 viser bl.a., at 63 % af expats i Aarhus, ville blive længere, hvis de havde flere eller bedre jobmuligheder/-sikkerhed. Dette understreger behovet for at afdække og fjerne barrierer, så tiltrækning og fastholdelse af international arbejdskraft styrkes. Udvidelsen af den internationale IB-certificerede skole, Aarhus International School nåede i 2022 en milepæl, da den fulde finansiering på 138 mio. kr. faldt på plads. Projektet havde første spadestik i september 2022, og lokalerne vil stå færdig i 2024. Magistratsafdelingen for Børn og Unge etablerede pr. 1. februar 2022 en international vuggestue tæt på Aarhus International School (Joh. Baunes Plads).

Nedbringelse af ledighed blandt højtuddannede

Aarhus Kommune har igangsat en omfattende indsats for at nedbringe ledigheden blandt højtuddannede. Indsatsen er forankret i Sociale Forhold og Beskæftigelse/Jobcentret i samarbejde med Borgmesterens Afdeling og består bl.a. af

- JOB Boot Camp for ledige (snart) dimittender
- Partnerskabsaftale med Studenterhus Aarhus med henblik på at bidrage til at minimere dimittendledigheden gennem studiejobs og netværksudvikling
- Samarbejde mellem Jobcenter Aarhus og Aarhus Universitet om udveksling af data

Innovationsprojektet GATE er blevet erstattet af et samarbejde mellem Jobcenter Aarhus og Erhverv Aarhus med henblik på at bekæmpe dimittendledigheden. I løbet af 2022 er antallet af forsikrede ledige faldet med 2.200, heraf godt 800 akademikere og 700 funktionærer og tjenestemænd. Forventningen fra Jobcentret er en stigning i ledigheden i 2023 som følge af den aktuelle økonomiske situation.

Løft af efter- og videreuddannelse

Erhverv Aarhus har som led i partnerskabsaftalen med Aarhus Kommune i 2022 gennemført en mindre survey blandt virksomheder med henblik på at afdække muligheder og barrierer for at øge anvendelsen af efter- og videreuddannelse. Surveyen blev suppleret af en fokusgruppe med deltagelse af virksomheder. Der er i Erhvervspakken afsat 100.000 kr. til denne afdækning. Erhverv Aarhus og Aarhus Kommune vil i løbet af 2023 igangsætte nye initiativer på baggrund af afdækningen. Udbydere af efter- og videreuddannelse samt arbejdsmarkedets parter vil blive inddraget i udvikling og implementering.

Nyt initiativ som følge af revision af erhvervsplanen: Det grønne akademi

Det Grønne Akademi har i dag fokus på ledige akademikere, som opkvalificeres med viden og værktøjer indenfor grøn omstilling. Herefter matches de med en virksomhed med henblik på at blive grønne forandringsagenter i virksomheden, som kan hjælpe med den grønne transformation. Mulighederne for at udvide fokus for Det Grønne Akademi til også at se på faglært arbejdskraft afsøges, så også faglært arbejdskraft kan bidrage som forandringsagenter i den grønne omstilling. Det kan bl.a. ske gennem et samarbejde med erhvervsskolerne samt specialisering i grøn omstilling som trækplaster for de unges valg af ungdomsuddannelse. Indsatsen koordineres med delprogrammet Industri og Landbrug, Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø, som varetager den nuværende indsats.

Nyt initiativ som følge af revision af erhvervsplanen: Faglært udenlandsk arbejdskraft

For at imødegå den massive efterspørgsel efter faglært arbejdskraft har partierne bag budgetforliget 2023 besluttet, at der i Aarhus Kommunes partnerskabsaftale med Erhverv Aarhus indarbejdes et initiativ med henblik på i fællesskab at udvikle og igangsætte løsninger, som gør det attraktivt for faglært udenlandsk arbejdskraft at søge til Aarhus. En kortlægning af barrierer skal følges op med konkrete initiativer, som finansieres af en ramme på 500.000 kr. årligt i 2023-2026 fra Erhvervspakken.

E45

I forbindelse med Infrastrukturplan 2035 har Folketingets partier truffet beslutning om at igangsætte udvidelse af østjyske motorvej E45 fra fire til seks spor mellem Vejle N og Skanderborg S og mellem Aarhus S og Aarhus N. Derudover er der truffet beslutning om at udvide tre tilslutningsanlæg mellem Aarhus N og Randers N. Projekterne er igangsat i 2022, mens selve anlægsarbejdet ventes igangsat i 2023. I tilknytning til E45 er der desuden truffet beslutning om at udbygge tilslutningsanlæg ved Hørning mhp. at sikre tilstrækkelig kapacitet, hvor motorvejsnettet forbindes med den nye Giber Ringvej. Samtidig udbygges Aarhus Syd-motorvejens tilslutningsanlæg ved Hasselager Vest.

Fast forbindelse via Kattegat

Vejdirektoratet, Sund & Bælt og Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen har i juni 2022 offentliggjort resultaterne af en forundersøgelse af en fast Kattegatforbindelse. Forundersøgelsen gav ikke grundlag for at træffe beslutning om etablering af projektet. Det forventes derimod, at der igangsættes yderligere undersøgelser af klima- og miljøkonsekvenserne af en fast Kattegatforbindelse. Der interessevaretages for en fast Kattegatforbindelse i regi af Kattegatkomitéen, som sekretariatsbetjenes af Aarhus Kommune og Region Midtjylland.

Marselistunnel

I forbindelse med Infrastrukturplan 2035 fra juni 2021 blev der afsat 2,1 mia. fra Staten til realisering af en tunnel under Marselis Boulevard fra E45 til Aarhus Havn. De resterende 600 mio. kr. af projektet finansieres af Aarhus Kommune og Aarhus Havn. Den tosporede tunnel under jorden skal bidrage til at sikre god fremkommelighed for den tunge trafik til Aarhus Havn. Samtidig bidrager tunnelprojektet til at fredeliggøre lokalområdet omkring Marselis Boulevard, idet trafikken i gadeplan indsnævres til ét spor i hver retning. Der er d. 1. november 2021 indgået to aftaler mellem Staten og Aarhus Kommune, som fastsætter retningslinjer for det videre arbejde for realisering af en tunnel under Marselis Boulevard. Nyt beslutningsgrundlag på VVM-niveau blev igangsat i 2022, mens selve anlægsarbejdet forventes igangsat i 2026/27 og afsluttet i 2031/32.

Aarhus Havn

Aarhus Havn er Danmarks største erhvervshavn, og har for ottende år i træk igen i 2022 præsteret rekord i godsomsætningen. Aarhus Havn har grundet pladsmangel et ønske om at udvide havnens arealer, og der er d. 8. februar 2023 indgået en politisk aftale i Aarhus Byråd om udvidelse af Aarhus Havns arealer. I første etape udvides havnens arealer med 43 hektar samt naturområdet Aarhus Blueline og en ny ydermole. Som en del af aftalen er der stillet krav om, at projektet i anlægsfasen skal være CO₂ neutralt. Som supplement hertil forudsætter forligspartierne at der etableres en tørhavn. Undersøgelserne af mulighederne for etablering af tørhavn ved Framlev/Harlev Nords skal således fremskyndes.

Aarhus Havn arbejder aktuelt på etablering af et landstrømanlæg til krydstogtskibe, som ventes klar i 2023. Aarhus Kommunes Klimafond bidrager til anlægget med 8 mio. kr.

Aarhus Airport A/S

Aarhus Airport A/S har i løbet af 2022 budt adskillige nye ruter velkommen, hvilket er et resultat af lufthavnens strategiske arbejde med ruteudvikling. Samtidig har Aarhus Airport A/S i løbet af de seneste år gennemgået en større om- og udbygning af lufthavnens fysiske rammer, som skal bidrage til at understøtte lufthavnens vækstambitioner. Som følge af fremrykkede investeringer i lufthavnen og den manglende flyaktivitet i lufthavnen som følge af nedlukninger grundet Corona pandemien, har det i 2022 været nødvendigt at foretage en rekapitalisering af Aarhus Airport A/S. Aarhus Kommune har derfor sammen med Syddjurs og Norddjurs Kommuner i foråret 2022 gennemført en rekapitalisering af Aarhus Airport A/S, hvor Aarhus Kommune har investeret 180 mio. kr. i den fortsatte udvikling af Aarhus Airport A/S. Aarhus Kommunes investering i Aarhus Airport A/S sker under forudsætning af, at der findes yderligere minimum 90 mio. kr. i privat medinvestering i lufthavnen. Der forventes en afklaring på denne proces i løbet af første halvår 2023.

I forbindelse med Infrastrukturplan 2035 er det besluttet at opgradere rute 15 mellem Bale og Tåstrup til motorvej med en hastighed på 100 km/t, hvilket vil understøtte udviklingen af lufthavnen. Projektet igangsættes i 2031.

Udbygning af letbanenet evt. i form af BRT

Aarhus Byråd skal i 2023 træffe beslutning om udbygningen af letbanen med enten letbane eller BRT. I forbindelse med trafikforlig i 2017 blev der afsat statslige bidrag på 40 mio. kr. til udarbejdelse af beslutningsgrundlag på VVM-niveau, mens der er i aftalen om Infrastrukturplan 2035 blev afsat en ramme på godt 2,5 mia. kr. til etablering af højklasset kollektiv transport i Aalborg, Aarhus og København. For den del af rammen, der vedrører Aarhus, er udgangspunktet, at midlerne udmøntes til letbane mellem Spanien og Brabrand, men endelig beslutning vil skulle træffes på grundlag af videre undersøgelser og efter dialog med de lokale parter. Udgangspunktet er, at projektet finansieres efter en 50/50 model mellem staten og kommunen. I relation til letbanens etape 2 til Brabrand er der, i forbindelse med aftalen om Infrastrukturplan 2035, desuden truffet beslutning om, at etablere en ny jernbane mellem Aarhus og Silkeborg og etablering af en ny station ved Brabrand. Den nye station ved Brabrand vil blive et knudepunkt, som forbinder letbanestrækningen mellem Spanien og Brabrand og baneforbindelsen til Silkeborg. Der arbejdes løbende for at fremme de øvrige dele af Aarhus Letbane.

Aarhus Kommune har desuden besluttet at undersøge muligheden for at afhjælpe trængslen på den ydre ringvej i form af en udvidelse af Ringvejen med en BRT-forbindelse, dvs. en højklasset busforbindelse i eget tracé, men med mulighed for at dele pladsen med andre transportformer på strækningen. Aarhus Byråd skal i 1. kvartal 2023 beslutte principperne for det videre arbejde med fremkommelighed/BRT på Ringvejen.

Elektrificering af den østjyske længdebane

Elektrificering af den østjyske længdebane mellem Fredericia og Aarhus/Aalborg spiller en vigtig rolle i forhold til fremtidssikring af det danske banenet, herunder at den østjyske længdebane kobles på banenettet i resten af Europa.

Elektrificeringen af den østjyske længdebane er besluttet og igangsat, men har været forsinket. I relation til elektrificeringsprojektet skal Aarhus Hovedbanegård ombygges og fremtidssikres, så der er plads til køreledninger mv. Fremtidssikring af Aarhus H forventes igangsat i 2024. Der følges løbende op på fremdriften i forhold til elektrificering af den østjyske længdebane, herunder også fremdriften i udrulningen af signalanlægget og kobling til fremtidssikring af Aarhus H.

Sikre fremkommelighed via et effektivt, sikkert og klimavenligt mobilitetssystem

Der arbejdes løbende på at sikre, at fremkommeligheden i samt til og fra Aarhus er effektiv, sikker og klimavenlig. I forhold til fremkommeligheden på indfaldsvejene kan nævnes, at Giber Ringvej er færdig og blev taget i brug ultimo 2022, ligesom der aktuelt er fuld gang i udvidelsen af Viborgvej mellem Ringvejen og E45 til to spor i hver retning (ventes færdigt ultimo 2023). I relation til Giber Ringvej har forligspartierne bag Infrastrukturplan 2035 i slutningen af 2021 besluttet at afsætte puljemidler til udvidelse af tilslutningsanlæg mellem hhv. E45 og Aarhus Syd-motorvejen og Torshøjvej, hvorved tilslutningsanlæggene mellem den nye Giber Ringvej og motorvejsnettet fremtidssikres. Det forventes, at anlægsarbejdet påbegyndes i sensommeren 2023 og at projektet afsluttes ultimo 2024.

Godstransport i Midtbyen

I starten af februar 2023 blev der afholdt workshop for branchen, hvor der blev identificeret en række mulige prøvehandling/samarbejder ift. omstilling af tung transport og citylogistik. I løbet af marts 2023 konkretiseres de fire temaer, der var mest opbakning til: Samarbejde om ladekapacitet (til tung transport), Last Mile Delivery, Grønne korridorer og levering i ydertimer. Det sker på en række mini-workshops. Derudover foregår en række bilaterale møder, også med fokus på prøvehandling. Målet er, at der igangsættes mindst tre pilotprojekter/prøvehandling i løbet af 2023, som kan bruges som input til Strategi for tung transport og handlingsplan for citylogistik. Dertil arbejdes fortsat på at igangsætte et etårigt pilotprojekt med varelevering til én eller evt. flere butikker på Frederiks Allé i ydertidspunkter.

Grøn transportplan

Aarhus Byråd vedtog i 2020 "Grøn Transportplan fase 2", som fastlægger væsentlige milepæle for indkøb og omstilling af køretøjer frem mod 2025 for egen flåde. For transporten i forbindelse med levering af varer og tjenesteydelser vil Aarhus Kommune igennem krav og konkurrenceparametre i udbud og kontrakter påvirke den transport, som følger af opgaven, i en grøn retning. Som eksempel er der ultimo 2022 gennemført udbud på fødevarerområdet, hvor grøn transport var et tildelingskriterie i udbuddet. Det betyder, at en god del af Aarhus Kommunes fødevarer nu leveres med el-lastbil. Der følges løbende op på omstillingen til fossil- og emissionsfrie biler, herunder monitorering af markedet og den teknologiske udvikling mhp. vurdering af krav i nye udbud.

Mobilitet som en service (MaaS)

Business Region Aarhus har valgt at lukke mobilitetsappen "Go' Tur". I stedet samarbejdes der med FDM, som igennem mobilitetsappen "Ta'Med" samler mobilitetstilbud og udbyder samkørsel på tværs af kommunegrænser.

Opfølgning på kommuneplan og planstrategi

Med Planstrategi 2019 besluttede Aarhus Byråd at foretage en delvis revision af Kommuneplan 2017 i form af ni temaplaner. De ni temaplaner – hvoraf den seneste er vedtaget af Aarhus Byråd i oktober 2022 - justerer den tidligere kommuneplan på udvalgte områder: detailhandel, vedvarende energianlæg, erhvervsområder (jf. særskilt initiativ), omstilling til grøn energi, arealer til alle boligtyper, et grønnere Aarhus med mere blå, landskab, natur samt oversvømmelse og erosion fra havet. De øvrige dele af kommuneplanens hovedstruktur er uændrede i forhold til kommuneplan 2017.

Bidrag til udarbejdelsen af planstrategi og kommuneplan for 2021 – 2024

Udarbejdelsen af udkast til ny planstrategi 2023 pågår i regi af kommuneplanstyregruppen, som består af repræsentanter fra Borgmesterens Afdeling og Teknik og Miljø. Udkast til ny planstrategi ventes i offentlig høring medio 2023.

Strategi for udvikling af erhvervsarealerne i Aarhus

Med vedtagelse af temaplan for erhvervsarealer er der udarbejdet nye kommuneplanrammer for alle erhvervsområder i Aarhus uden for Ringgaden. Der er i planen lagt vægt på, at der skal være arealer til langt de fleste virksomhedstyper i Aarhus. Der er samtidig vedtaget en ny strategi for den fremadrettede udvikling af Aarhus Kommunes erhvervsarealer, der bl.a. skal sikre en løbende monitorering af alle erhvervsområder, forstærket dialog med virksomhederne og udvikling og markedsføring af ubebyggede erhvervsarealer. Der har i de seneste år været et højt aktivitetsniveau på virksomhedslokaliseringer i Aarhus. Det betyder, at der er kommet mange nye arbejdspladser i Aarhus, og at der er stor efterspørgsel efter erhvervsarealer i Aarhus. For at sikre at der også i fremtiden findes egnede lokaliseringmuligheder for virksomheder, der ønsker at lokalisere sig i Aarhus Kommune, arbejdes der på planlægning af nye erhvervsområder bl.a. i Aarhus N og Framlev.

Udvikling af nye og eksisterende bydele

Der arbejdes kontinuerligt på udviklingen af nye og eksisterende bydele, og de igangværende byudviklingsprojekter er i god gænge.

Implementering af Opkøbs- og Grundsølsstrategi

Ifølge "Opkøbs- og Grundsølsstrategi" har Aarhus Kommunes opkøb og salg af arealer til erhverv stor betydning for virksomhedernes lokaliseringmuligheder. I forhold til opkøb af ubebyggede arealer på bar mark kan som eksempel nævnes opkøb i erhvervsområdet i Framlev, som er udset til fremover at at huse større virksomheder fx med udprægede logistikbehov.

Let adgang for iværksættere og virksomheder i Aarhus til vejledning om drift og udvikling af deres virksomheder

Før-startere og iværksættere har også i 2022 haft adgang til gratis, basal erhvervsservice via StartVækst Aarhus. I 2022 har 514 iværksættere/virksomheder modtaget individuelle vejledninger, og der har været afholdt mere end 30 kollektive startup- og temaarrangementer for før-startere og Iværksættere i regi af StartVækst Aarhus, der har Erhvervshus Midtjylland som operatør. Der er i 2022/2023 gennemført en kvalitativ brugerevaluering af brugernes udbytte af StartVækst Aarhus. Brugerevalueringen viser, at brugerne er meget tilfredse med StartVækst Aarhus både i forhold til de individuelle vejledninger og de kollektive arrangementer.

I regi af Erhvervshus Midtjylland tilbydes iværksættere og virksomheder desuden specialiseret vejledning om drift og udvikling af alle virksomheder. Der er endnu ikke kommet opdaterede tal for 2022, men i 2021 gennemførte Erhvervshus Midtjylland 785 individuelle vejledninger, og der blev givet individuelle bevillinger til mere end 500 aarhusianske virksomheder og iværksættere fra programmer, hvor Erhvervshus Midtjylland enten er leadoperatør eller partner. Det svarer til 27% af vejledningerne foretaget i Region Midtjylland og ca. 35 % af bevillingerne.

Faktaboks: [Virksomhedsguiden.dk](https://www.virksomhedsguiden.dk) fungerer som den nationale indgang for virksomhederne til at få overblik over, hvilke hjælpemuligheder der findes på lokalt og nationalt niveau.

[Aarhuskommuneerhverv.dk](https://www.aarhuskommuneerhverv.dk) fungerer som én samlet indgang til Aarhus Kommune for erhvervsrettede henvendelser.

Nyt initiativ som følge af revision af erhvervsplanen: Styrkelse af iværksætttermiljøet

Aarhus har et stærkt iværksætterøkosystem med en bred vifte af aktører, som bidrager til at opfylde iværksætternes behov for fx viden og sparring om opstart, lokalisering, events, netværk, relationer og kapital. Især er byens videns- og innovationsmiljøer inden for IT, fødevarer, sundhed, kreative erhverv, energi- og vandteknologi "hot spots" for det aarhusianske iværksætterøkosystem. Jo større en kritisk masse miljøerne har mht. viden, kompetencer, mennesker og kapital, jo større er sandsynligheden for, at byens startups trives og vokser.

For at styrke Aarhus som iværksætterby er det derfor vigtigt, at Aarhus Kommune i tæt samarbejde med de øvrige aktører i økosystemet understøtter og intensiverer arbejdet med at udvikle og styrke aktivitetsniveauet i byens forskellige videns- og innovationsmiljøer. Der skal fortsat arbejdes for at sikre samarbejder på tværs i økosystemet for at skabe større synlighed og mere direkte adgang til det aarhusianske økosystem for nationale og internationale investorer og virksomheder. Målet er tiltrækning af flere aktører og investeringer til økosystemet. Derudover kan iværksætteri styrkes ved at gøre det nemmere for startups at blive leverandører til Aarhus Kommune.

I 2023 igangsættes en systematisk dialog med relevante aktører mhp eventuelle nye tiltag på iværksætterområdet på såvel kort som langt sigt. Tiltagene skal bygge ovenpå allerede eksisterende og igangsatte initiativer, der har til formål at styrke det aarhusianske iværksætterøkosystem samt gøre det nemmere for startups at blive leverandører til Aarhus Kommune.

Udløst potentialet i startup-, scaleup- og investormiljøet i Aarhus

De to væsentligste indsats, som Aarhus Kommune er involveret i på dette felt, er forankret i regi af The Link og Aarhus Investor Summit:

The Link er etableret i 2021 som en nonprofitorganisation, der har som mål at gøre Aarhus til et startup økosystem i verdensklasse. The Link arbejder med tre hovedindsatsområder:

- 1) forbinde økosystemet internt
- 2) "brande" og fremvise økosystemet eksternt samt
- 3) linke økosystemet nationalt og internationalt

Aarhus Kommune har investeret 3 mio. kr. fra Erhvervspakken i projektet over perioden 2021-2023.

I 2022 har The Link bl.a. med støtte fra Aarhus Kommunes erhvervspulje etableret websitet www.startupaarhus.com, der fungerer som national og international indgang til det aarhusianske iværksætterøkosystem.

I 2022 sikrede The Link, at Aarhus blandt 100 ansøgere blev udvalgt som værtsby for ét af de kun 5 nye satellitvents, Slush'd, under det internationale super startupevent Slush, som har bredt sig ud over Finlands

grænser. Slush'd formåede med mere end 700 deltagere at samle aktørerne fra alle dele af det aarhusianske iværksættermiljø. Læs mere her: <https://thelink.dk/>

Aarhus har med Aarhus Investor Summit fået en stærk platform til at tiltrække og samle investorer. Aarhus Investor Summit har INCUBA som operatør, og Aarhus Kommune indgår sammen med Vækstfonden, Aarhus Universitet, Danish Business Angels Network, DLA Piper, Potter Clarkson og Danske Bank i et partnerskab om Aarhus Investor Summit. I 2022 deltog 124 business angels, venture fonde, family offices og acceleratorer/inkubatorer aktivt i platformen. Læs mere her: <https://aarhusinvestorsummit.dk/en>

Innovationsfonden, Vækstfonden og Danish Business Angel Network (DanBAN) har desuden fået markant stærkere tilstedeværelse i Aarhus i løbet af de seneste par år og dermed har de styrket investormiljøet væsentligt. Endelig er investor- og vækstkapitalrettede tiltag knyttet til flere af de igangværende klyngeudviklingssætninger inkl. initiativer målrettet udviklingen af Aarhus' fysiske viden- og innovationsmiljøer.

Smart Aarhus næste generation

Den seneste Smart Aarhus strategi blev udarbejdet i 2022 og har fokus på den digitale dimension af Aarhus Kommunes 7 vilde problemer. Herudover er fokus i Smart Aarhus at bruge Aarhus Kommunes forretningskritiske, vilde problemer som motor for udviklingen af et marked for nye Smart City produkter. Smart Aarhus har fokus på koordinering og kommunikation, samt arbejdet med 5 konkrete projekter, hvoraf de 3 er erhvervsrettede: Aarhus som test- og udviklingspartner, Tech City Aarhus og Konsortium for Cyber- og informationssikkerhed (de to sidstnævnte er beskrevet i afsnittet "Techbranchen i Aarhus og omegn").

Aarhus som test- og udviklingspartner

Formålet er at skabe innovation i kernerdriften i Aarhus Kommune og samtidigt stimulere markedet for digitale løsninger til den offentlige sektor. Samtidig bidrages til erhvervsudvikling og jobskabelse som et voksende privat marked for digitale løsninger muliggør. Ambitionen understøttes af følgende initiativer:

Aarhus City Lab

Aarhus City Lab, der er Aarhus Kommunes testområde for teknologi og Smart City-løsninger er et sted, hvor partnerskaber mellem kommunen, iværksættere, virksomheder, forskere, studerende og borgere kan opstå. Der arbejdes på at professionalisere Aarhus City Lab bl.a. ved at skabe én indgang til Aarhus Kommune for virksomheder, der gerne vil samarbejde om digitale løsninger med Aarhus Kommune, herunder at bruge byen som udviklings-, test- og implementeringspartner.

Govtech Midtjylland

Govtech Midtjylland er et regionalt arbejdsfællesskab blandt 16 kommuner i Region Midt, der har til formål at afdække, anskaffe og implementere ny teknologi i fællesskab i kommunerne. Initiativet er forankret i Aarhus Kommune. <https://govtechmidtjylland.dk/>

European Digital Innovation Hub og Test and Experimentation Facility

Det er i 2022 lykkedes for Aarhus Kommune at få i alt 20 mio. fra EU til to projekter hhv. *European Digital Innovation Hub* og *Test and Experimentation Facility* i samarbejde med både lokale, nationale og internationale partnere.

Fælles for programmerne er ambitionen om at arbejde målrettet med at gøre Aarhus til en attraktiv by for di-

gital innovation i tæt samarbejde med bl.a. Erhvervshus Midtjylland, Aarhus Universitet, Alexandra Institutet, FORCE og en række klyngeorganisationer. EU-programmerne forankres i Aarhus City Lab og Govtech Midtjylland. Da de to programmer er erhvervsrettede og understøtter ambitionen om at bruge Aarhus Kommune som motor for den digitale udvikling, medfinansieres programmerne med midler fra Erhvervspakken, der bl.a. øremærkes til at gennemføre en række govtech udfordringer med fokus på at skabe innovation i Aarhus Kommune og bidrage til erhvervsudviklingen i it og Tech branchen.

Nyt initiativ som følge af revision af erhvervsplanen: Gov Tech - Aarhus som test- og udviklingspartner

Da de to EU-programmer er erhvervsrettede og understøtter ambitionen om at bruge Aarhus Kommune som motor for den digitale udvikling, geares programmerne med midler fra Erhvervspakken, der bl.a. øremærkes til at gennemføre en række govtech udfordringer med fokus på at skabe innovation i Aarhus Kommune og bidrage til erhvervsudviklingen i it og Tech branchen. Der fremsendes efterfølgende en konkret indstilling til Aarhus Byråd via Erhvervskontaktudvalget.

Profilering, salg og service til internationalt orienterede virksomheder og investorer

For at tiltrække og fastholde virksomheder, arbejdspladser og investeringer, samt at opsamle erhvervslivets ønsker og behov til udviklingen og erhvervsklimaet i Aarhus, har Aarhus Kommune med Business Aarhus-initiativet en proaktiv og opsøgende kontakt, dialog og samarbejde med virksomheder og investorer.

Indsatsen omfatter en key account-funktion, hvor internationalt orienterede erhvervsvirksomheder har én indgang og bindeled i Aarhus Kommune. Her får virksomheder koordinerende og målrettet hjælp og vejledning om kommunale forhold som fx byggesager, grundløb, lokalplaner og lignende. Der er 2 medarbejdere tilknyttet initiativet og der gennemføres årligt ca. 300-400 opsøgende møder/besøg, og der er løbende ca. 50 aktive sager/projekter. Business Aarhus-initiativet er også indgang og bindeled for nye virksomheder i Aarhus, hvor et par af de større sager i 2022 var nemlig.com, som åbnede nyt logistikcenter til 1.000 medarbejdere, samt Bankdata, som etablerer nyt udviklingskontor til 1.100 medarbejdere.

Til at styrke dialogen og relationen med erhvervslivet samt profilere Aarhus som en dynamisk erhvervsby er der i tilknytning hertil bl.a. en række arrangementer som nytårsbriefing, executive dinner, rundbordssamtaler og lign., som altid er med deltagelse af direktører, erhvervsledere og beslutningstagere.

Aarhus Kommune samarbejder desuden med Invest in Denmark, som har til opgave at tiltrække og fastholde virksomheder og arbejdspladser fra udlandet og til Danmark og Aarhus.

Tiltrækning af international talent til den Østjyske Byregion

Tiltrækningsteamet, der lå under Business Region Aarhus og som bl.a. har stået for det regionale projekt, Headstart, er flyttet til Erhverv Aarhus under International Community. Dette er sket med henblik på at samle og styrke aktiviteter og projekter målrettet tiltrækning af international arbejdskraft. Jf. afsnittet "Bedre rammer for international arbejdskraft" igangsætter Aarhus Kommune et partnerskab med Erhverv Aarhus med henblik på at finde løsninger, der gør det mere attraktivt for faglært, udenlandsk arbejdskraft at søge til Aarhus.

Aarhus' samlede indsats i forhold til byprofilering og storytelling

Profileringen af Aarhus sker på udvalgte områder i samarbejde med byens aktører, både når det gælder om at

synliggøre Aarhus lokalt, nationalt og internationalt, og når der skal vælges en fælles storytelling. Eksempler på dette er kommunikation i forbindelse med Aarhus Klimaalliance, The Spring/Water Valley Denmark, Destination Aarhus, The Link, Smart Aarhus m.fl. For at styrke den internationale profilering af Aarhus arbejdes der desuden på en engelsk version af den nye hjemmeside "Aarhus Kommune Erhverv" med fokus på international branding af erhvervsbyen Aarhus.

Profilering af Aarhus som erhvervsby

Siden lanceringen af kommunikationsplatformen "Aarhus Kommune Erhverv" har der været stor interesse og opbakning til platformen, bl.a. fra +2.500 nye LinkedIn-følgere og fra samarbejdspartnere, hvilket er med til at styrke profileringen af Aarhus som erhvervsby. Platformen giver et 360 graders overblik over, hvordan der arbejdes målrettet med at understøtte byens udvikling gennem initiativerne i den kommunale erhvervspolitik og de stærke partnerskaber, der er indgået med byens aktører for at indfri målene for byen til gavn for byens erhvervsliv. Samtidig er platformen med til at synliggøre, hvordan byens virksomheder og organisationer indgår i erhvervsudviklingen i Aarhus og skaber vækst og bæredygtig udvikling. Platformen bidrager samtidig til at sikre én samlet indgang til Aarhus Kommune for erhvervsrettede henvendelser.

Klimaplan 2021-2024

Aarhus Byråd vedtog en ny klimastrategi og -plan for Aarhus Kommune i foråret 2021. Erhverv og Bæredygtig Udvikling har i relation til Aarhus Omstiller-sporet ansvaret for to leverancer med fokus på innovation og eksport samt branding af Aarhus inden for det grønne område. Konkrete initiativer er beskrevet under Den Grønne Investeringspulje og Klimaalliancen Aarhus. I 2023 påbegyndes arbejdet med ny klimahandlingsplan for 2025-2028 og revision af klimastrategien, som skal koordineres tæt med arbejdet med klima som vildt problem og EU's by-mission (se desuden afsnit herom).

Specialiseret erhvervsservice til midtjyske virksomheder, der vil i gang med den grønne omstilling

Som supplement til den overordnede kontrakt mellem KKR-Midtjylland og Erhvervshus Midtjylland er der i 2022 udarbejdet en delaftale mellem Erhvervshus Midtjylland og Aarhus Kommune. I aftalen er det præciseret, at Aarhus Kommune de kommende år ønsker at styrke samarbejdet med Erhvervshus Midtjylland om at give iværksættere og SMV'ere så gode muligheder som muligt i forhold til at tage del i den grønne omstilling. Erhvervshus Midtjyllands har et erfarent og specialiseret konsulentteam inden for grøn omstilling, der tilbyder hjælp og vejledning til aarhusianske virksomheder, der vil i gang med at omstille virksomheden til en mere grøn og bæredygtig forretningsmodel. Teamet kan bl.a. vejlede virksomhederne i, hvilke muligheder der er for medfinansiering af grønne tiltag gennem puljer og støtteordninger.

Læs mere om servicen her: <https://erhvervshusmidtjylland.dk/content/ydelser/groen-omstilling/cbd96d63-9f20-4891-89b2-ec9810e43c01/>

For at styrke økosystemet for grønne iværksættere har Aarhus Kommune via bidrag fra Klimafonden støttet projektet "Kapacitetsopbygning af grønne iværksættere i Aarhus". Der vil blive afholdt 21 netværksevents, 4 større events – Aarhus Impact Summit – og udviklet 50 værktøjer, der stilles til fri afbenyttelse for de grønne iværksættere. Projektejer er organisationen DISIE. Aarhus Kommune indgår som partner sammen med en lang række nationale og lokale partnere i projektet. Projektet forventes afsluttet i 2023, og vil i den forbindelse blive evalueret. Læs mere her: <https://disie.dk/da/>

Udvikling af et innovationsdistrikt for vandteknologi i Aarhus

Planerne om et innovationsdistrikt for vandteknologi i Aarhus blev igangsat i 2020 af Aarhus Vand og Aarhus Kommune og blev kickstartet med en idé- og visionsudviklingsworkshop med virksomheder og videninstitutioner. Parallelt hermed tog Aarhus Vand i samarbejde med DI initiativ til dannelsen af et nationalt partnerskab – Water Valley Denmark (WVDK). WVDK er siden blevet en væsentlig katalysator og bidragsyder ift. realiseringen af en national "vandvision", hvor målet er en fordobling af eksporten af danske vandløsninger fra 20 mia. kr. i 2020 til 40 mia. kr. i 2030. Innovationsdistriktet, der har fået navnet "The Spring," er en del af WVDK-satsningen, og Aarhus Kommune har valgt at indgå som partnermedlem af WVDK. Aarhus Byråd bevilgede i april 2021 8,0 mio. kr. fra Erhvervspakken som medfinansiering til udviklingsindsatsen i perioden 2021-2024.

Med afsæt i et udbud fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse (DEB) om "Udvikling af regionale Erhvervsfyrtårne" ansøgte et bredt sammensat konsortium med deltagelse af både WVDK og Aarhus Kommune i november 2021 om støtte til at starte realiseringen af et midtjysk erhvervsfyrtårn for vandteknologi. Konsortiet tæller mere end 90 aktører på tværs af virksomheder, videninstitutioner, kommuner, erhvervsfremmeaktører, mv. Ansøgningen resulterede i et tilsagn om støtte på 75,7 mio. kr. Midlerne er bevilget til gennemførelse af 28 konkrete udviklingsprojekter frem til sommeren 2023. 4 af de 28 projekter er foreslået af Aarhus Kommune. De 4 projekter har som mål at udvikle aktiviteter i The Spring. De 28 projekter skal kickstarte og bidrage til en flerårig udviklingsindsats, der skal gøre Danmark til verdensførende i at levere intelligente, bæredygtige og effektive vandløsninger til en energi- og klimaneutral vandsektor i 2030. Midtjylland og Aarhus er udset til at spille en hovedrolle.

DEB har i starten af 2023 udbudt nye fyrtårnsmidler – og der er i marts ansøgt fra konsortiet bag det midtjyske fyrtårn om yderligere udviklingsmidler. Udover fyrtårnsansøgningen understøtter Aarhus Kommune udviklingen af The Spring dels gennem en forventet etablering af et arealudviklingsselskab, hvor Aarhus Kommune indskyder arealerne og en privat investor indskyder kapital, dels gennem opkøb af Erhvervsakademi Aarhus' bygning i området. Opkøbet har bl.a. gjort det muligt at etablere en inkubator for startups (pilotsetup) i The Spring i 2022.

Aarhus-området som udviklings-, test- og demonstrationsite for storskala-projekter

Der arbejdes blandt andet som led i Water Valley Denmark og udviklingen af innovationsdistriktet The Spring i Aarhus på at få igangsat storskala- og demonstrationsprojekter. Der er opnået støtte til konkrete udviklingsprojekter fra de først bevilgede erhvervsfyrtårnsmidler - jf. ovenstående initiativ. Der er desuden søgt om støtte til etablering af en konkret ny testfacilitet i The Spring af de fyrtårnsmidler, der er udbudt af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse i starten af 2023. Aarhus Vand arbejder endvidere på etablering af en række testfaciliteter under overskriften "Aarhus Water Living Labs".

Myndighedssamarbejder – mere Aarhus i verden

MYNSAM samarbejdet udføres i samarbejde med Udenrigsministeriets sektorrådgivere, der repræsenterer henholdsvis Ghana, Indien og Sydafrika. Desuden samarbejdes der med The Trade Council som er en del af Udenrigsministeriet og Miljøministeriet. Der er primært fokus på løsninger til vand. Indsatsen er derfor målrettet aktiviteter, der kan forbedre vandforsyning, minimere vandspild (non revenue water), opbygge og forbedre spildevandshåndtering i de pågældende lande samt udbedring af floder. Aarhus Vand deltager i projektet, og i 2021 kom der yderligere fokus på flere SMV'er i Aarhus-området og Østjylland, der kan levere løsninger og knowhow til området. MYNSAM samarbejdet er netop gået ind i fase 2, hvor der vil komme endnu mere fokus på at engagere det Østjyske SMV-segment inden for vandløsninger. Målet for 2023 er således at åbne de pågældende markeder endnu mere for danske og østjyske virksomheder, der arbejder med vand.

Cirkulær økonomi

Der er med klimaplan 2021-2024 sat fokus på fremme af cirkulær økonomi f.eks. inden for byggeri og anlæg. Målet er 70 % reduktion i udledningen af drivhusgasser fra materialer og aktiviteter til byggeri og anlæg. Aarhus Kommune vil formidle og bidrage til metoder og platforme, som fremmer cirkulation af brugte byggematerialer, primært ved at fremme udviklingen af private materialebanker. Materialebankerne skal fremstå i fysisk og digital form. Som tillæg hertil har Den Grønne Investeringspulje bl.a. støttet et samarbejde med GreenDozer, der sammen med Arealudvikling, Magistratsafdelingen for Teknik og Miljø, har udarbejdet en markedsmodel for direkte genbrug af byggematerialer.

Der er desuden løbende dialog med relevante aktører såsom Erhvervshus Midtjylland, Lifestyle and Design Cluster, Food and Biocluster Denmark, Aarhus Universitet, m.fl. med henblik på at fremme cirkulær økonomi.

Klimaalliancen Aarhus

Klimaalliancen Aarhus samler (pr. november 2022) 24 offentlige og private arbejdspladser i Aarhus omkring konkrete klimahandlinger. Alliancen blev i november 2022 udvidet med 7 nye medlemmer fra SMV-segmentet jf. midtvejsrevisionen af erhvervsplanen. Fremadrettet er fokus på samarbejdet mellem stor og mindre virksomhed, mellem privat og offentlig, bl.a. ved virksomhedernes forpligtigelse til Science Based Targets initiative samt den kommende ESG-afrapportering (environment, social og governmental) fra EU, der i første omgang træder i kraft for store virksomheder, forsikrings- og kreditinstitutter pr. 01.01.24, men som vil påvirke hele det aarhusianske erhvervsliv og over de kommende år også gælde SMV-segmentet.

Alliancen har fra starten mødt stor opbakning. Der er nedsat fire arbejdsgrupper:

1. Grøn mobilitet v. Vestas
2. Tung transport v. Danske Fragtmænd
3. Cirkularitet i indkøb v. Aarhus Universitet
4. Klimabevidste medarbejdere og talenttiltrækning v. Arla.

Alle arbejdsgrupper er i god gænge og har leveret de første resultater i løbet af 2022. Der er bl.a. skabt et Commitment Paper på grøn mobilitet, hvor 63 virksomheder og organisationer pr. februar 2023 har skrevet under. Erhverv og Bæredygtig Udvikling sekretariatsbetjener arbejdsgrupperne. Næste møde i Klimaalliancen Aarhus er d. 15. maj 2023. Her forventes fokus bl.a. at være på det brede energiområde og den kommende ESG-afrapportering fra EU, der træder i kraft for store virksomheder, forsikrings- og kreditinstitutter pr. 01.01.24, men som vil påvirke hele det aarhusianske erhvervsliv.

EU-mission 100 CO2-neutrale og smarte byer i 2030

I slutningen af november 2021 lancerede EU-Kommissionen sin mission om 100 klimaneutrale og smarte byer i 2030. Til missionen udvælges 100 europæiske byer, der skal være foregangsbyer og støttes i at blive innovationshubs og showcases for gode løsninger i den grønne og smarte omstilling. I april 2022 blev det fra EU-Kommissionen meldt ud, at Aarhus var udvalgt. Med udvælgelsen følger adgang til bistand fra EU-Kommissionens eksperter til at sikre en smart og retfærdig omstilling til den gode, klimaneutrale by. Deltagelsen i missionen skal være med til at sikre en styrket synergi mellem byens mange klima- og smart by-initiativer, herunder også ift. at få øje på fælles finansieringsmuligheder enten via EU eller i finansieringsmodeller, som hviler på private midler. Deltagelse i missionen forventes at have en betydelig brandingværdi og dermed bl.a. styrke grønne eksportmuligheder. Som en del af missionen udarbejdes en fælles klimakontrakt på tværs af byen. Kontrakten forventes indsendt til EU-Kommissionen i oktober 2023.

Partnerskabsaftale med klyngeorganisationer og fonde med fokus på grøn omstilling

Aarhus Kommune er medlem af CLEAN, Energy Cluster Denmark, LifeStyle and Design Cluster, der er de nationale klyngeorganisationer med særligt fokus på grøn omstilling.

Den grønne investeringspulje – og styrkelse af økosystemet for grønne iværksættere

Aarhus Byråd besluttede i august 2020 som et pilotprojekt at etablere en grøn investeringspulje på i alt 3,5 mio. kr., der kan medfinansiere aarhusianske virksomheders arbejde med udvikling, test og/eller demonstration af nye grønne løsninger. Puljen kan støtte projekter og løsninger, der kan være med til at sikre en mere grøn og bæredygtig kommunal drift og service samt bidrage til realiseringen af klimamålene for Aarhus - som bysamfund og som virksomhed/organisation. Der kan maksimalt ydes et tilskud på 250.000 kr. i medfinansiering. Der er pr. januar 2023 ydet støtte til 11 projekter, hvoraf 7 er afsluttet med positive resultater, hvor virksomheder og deres kommunale samarbejdspartnere alle har tilkendegivet, at projekterne har haft positiv betydning for vejen mod en grøn omstilling. Der er pt. dialog med 2-3 virksomheder om mulige nye projekter. Der er desuden ydet støtte til fire projekter af midler øremærket til styrkelse af økosystemet for grønne iværksættere. En oversigt over projekterne kan ses her: [Den grønne investeringspulje](#)

Nyt initiativ som følge af revision af erhvervsplanen: Kortlægning/Forundersøgelse af arbejdspladser og kompetencer med tilknytning til energimarkedet

Energisektoren spiller på globalt plan en stadig større rolle, bl.a. i forhold til den grønne omstilling og senest som følge af krigen i Ukraine. Antallet af arbejdspladser og virksomheder, samt omfanget af investeringer og eksport med tilknytning til energimarkedet er voksende i Aarhus-området. Særligt indenfor energihandel er der virksomheder med stor international gennemslagskraft. Ved revisionen af erhvervsplanen blev det besluttet at gennemføre en kortlægning/forundersøgelse af arbejdspladser og kompetencer med tilknytning til energimarkedet. Forundersøgelsen er under opstart.

Tech-miljøet i Aarhus – en del af en national klynge

Det overordnede mål med at få den aarhusianske og midtjyske klynge/klyngeorganisering gjort til en stærk og vigtig del af en fremtidig national klyngeorganisering på området er lykkedes. IT-forum er blevet en del af den nye nationale klyngeorganisation - "DigitalLead" - for den danske klynge/styrkeposition "Digitale teknologier og har kontor i it-byen Katrinebjerg i Aarhus. Det fysiske miljø i it-byen Katrinebjerg vil blive væsentligt udvidet i det kommende år bl.a. med INCUBA Next, hvor der bygges 22.000 m2 nye arealer til vækstorienterede teknologivirksomheder midt i innovationsmiljøet i it-byen Katrinebjerg. Aarhus Universitet har som et strategisk fokusområde at uddanne endnu flere IT-specialister og vil i de kommende år gennemføre en markant udbygning af et nyt tech campus på Katrinebjerg. Hertil er der vedtaget to nyere lokalplaner, som sammen med INCUBA Next giver mulighed for over 330.000 m2 tech campus med uddannelse, forskning, kollegier, virksomheder og lign. inden for IT, tech og engineering.

IWDK (Internet Week Denmark) er blevet til Tech City Aarhus

IWDK (Internet Week Denmark) som projekt er lukket ned og fra 2023 blevet til Tech City Aarhus. Tech City Aarhus er overskriften på et samarbejde om udviklingen af it og tech branchen i Aarhus, der har til formål at gøre det attraktivt at arbejde i it og techbranchen. I første omgang handler projektet om løbende at skabe faglige og sociale events for techbranchen – TEC 5 arrangementer - i tæt samarbejde med tech virksomheder i

Aarhusområdet. Herudover har Tech City Aarhus mulighed for at støtte initiativer, der gavner tech branchen med økonomi og markedsføring. Fællesskabet Tech City Aarhus vokser hele tiden med nye virksomheder og består pt. af techvirksomheder, uddannelsesinstitutioner og andre partnere, mens Aarhus Kommune, DI Digital og Destination Aarhus faciliterer samarbejdet. Formålet er bl.a. at styrke techbranchen og gøre den mere attraktiv at arbejde i mhp. tiltrækning og fastholdelse af talent.

Se mere på <https://techcityaarhus.com/>

Klyngeudvikling med fokus på robot- og techområdet inkl. etablering af filial af Odense Robotics i Aarhus

Der er i 2021 igangsat en klyngeudviklingsstrategi inden for robot- og techområdet. Initiativet skal understøtte udvikling og vækst af den voksende gruppe af robotvirksomheder i Aarhus og Midtjylland – mange med forretningsfokus på mobile udendørs robotter. Som en del af strategien er der i efteråret 2021 blevet etableret en filial i Aarhus af Odense Robotics, der er den nationale klyngeorganisation for robot- og droneteknologi. Filialen er fysisk placeret i Dokk1, drives i samspil med GovTech Midtjylland og således fysisk tæt på Aarhus City Lab, der fungerer som udviklings-, test- og demonstrationsfacilitet for robotklyngen.

Bag initiativet står en partnerkreds bestående af robotvirksomheder i Aarhus og Midtjylland, Odense Robotics, DigitalLead, Aarhus Universitet og GovTech Midtjylland/Aarhus Kommune.

Aarhus Byråd bevilgede i juni 2021 1,05 mio. kr. fra Erhvervspakken som medfinansiering til udviklingsindsatsen i perioden juni 2021 – maj 2024. Der arbejdes pt. med planer om en 2-dages robotfestival i Aarhus i august 2023 med henblik på at skabe større fokus på robotklyngen og dens muligheder.

Nyt initiativ som følge af revision af erhvervsplanen: Etablering af cyber- og informationssikkerhedskonsortium

Aarhus Kommune har i august 2022 taget initiativ til at samle et konsortium for Cyber- og informationssikkerhed. Konsortiet består af videninstitutioner, offentlige myndigheder, lokale og internationale virksomheder og interesseorganisationer inden for it-sikkerhedsområdet. Samtidig stiller Aarhus Kommune sig til rådighed som facilitator for konsortiet og som testfacilitet for afprøvning af forskellige løsninger samt case/dataleverandør for forskningsaktiviteter.

Fyrtårnet i strategien er etableringen af et Security Tech Space i Aarhus – et videnscenter for cybersikkerhed. Med udgangspunkt i det højt specialiserede forsknings- og udviklingsmiljø indenfor sikkerhedsteknologier og informationssikkerhed i IT-byen Katrinebjerg, samt de stærke virksomheder, der er med i konsortiet for cyber- og informationssikkerhed, vil Security Tech Space fokusere på forskning, uddannelse, efteruddannelse, vidensoverførelse, kompetenceudvikling, innovation og iværksætteri til gavn for både den danske forsvarsindustri og de danske virksomheder – ikke mindst indenfor SMV-segmentet.

Filmby Aarhus – den digitale visuelle industri

Filmby Aarhus er med mere end 100 virksomheder Danmarks største kreative miljø for film- og spilindustrien og et kraftcenter for udvikling af film og medier. I 2022 afholdt Filmby Aarhus for fjerde gang mediebranche-festivalen "THIS" og for tredje gang publikumsfestivalen for tv-serier, "Aarhus Series". Derudover er særligt spilbranchen i vækst. De seneste tal fra Producentforeningen viser, at omsætningen i og eksporten fra den danske spilbranche er mere end fordoblet i perioden 2019-2020. På den baggrund har Erhvervspuljen bevilget

250.000 kr. som medfinansiering til et forprojekt, som i løbet af 2023 skal resultere i en vurdering af Filmby Aarhus' muligheder for at etablere en vedvarende satsning for spilindustrien i Aarhus.

Music City Aarhus

Music City Aarhus 2022 dedikerede et helt år til musikken efter forbilledet Aarhus 2017. Året dannede ramme for musiksamarbejder med erhvervslivet, styrkede musiklivets forskellige aktører i Aarhus og promoverede Aarhus som en god by for musikerhvervet. Aarhus Kommune bidrog med 5 mio. kr. til projektet fordelt over årene 2021 og 2022. Fremadrettet bruges musikåret som afsæt til at positionere Aarhus som en musikby over for særligt musikaktører og det øvrige erhvervsliv.

Lydbyen

Foreningen Lydhavnen har indgået en aftale om overtagelse af Lydbyen primo 2026. Lydbyen har potentiale til at blive Danmarks hotspot for musikerhverv bestående af audioproduktion og forretningsudvikling via afsætning af musik til film, tv-reklamer, spil og animation. Borgmesterens Afdeling følger udviklingen og supplerer eventuelt med mindre projektbevillinger til udvikling af den nye hub.

Lifestyle & Design Cluster (tidl. Headstart Fashion)

I 2022 indgik Aarhus Kommune en treårig samarbejdsaftale med den nationale klyngeorganisation Lifestyle & Design Cluster og VIA University College om klyngeudvikling i livsstils- og designerhvervene. Samarbejdsaftalen skal styrke Lifestyle & Design Clusters lokale indsats målrettet grøn omstilling, herunder skal indsatsen styrke udviklingen af nye grønne og cirkulære virksomheder og bidrage til, at de bliver økonomisk bæredygtige. Det nye inkubationsmiljø Headstart Fashion HOUSE i Sydhavns kvarteret forventes indflytningsklar i 2025-2026, hvor det skal huse flere end 50 virksomheder og have direkte adgang til VIA University Colleges campus for designuddannelser. Indsatsen finansieres med 350.000 årligt i 2022-2024 af Erhvervspakkens midler.

Musikerhvervspuljen

Musikerhvervspuljen er en pulje på 1 mio. kr. til fordeling til erhvervsprojekter, der relaterer sig til den rytmiske musik. Cirka to tredjedele af midlerne er udmøntet til at udvikle branchens vækstlag i Aarhus. De overskydende midler vil i 2023 blive anvendt til udvikling af rammerne for musikerhvervet i Aarhus.

Nyt initiativ som følge af revision af erhvervsplanen: Udvidet erhverv og kultursamarbejde med fokus på vækstlaget

Et nyt initiativ skal fokusere på samarbejdet og udveksling af viden og kompetencer på tværs af vækstlag og de etablerede kulturaktører. Formålet er at styrke det samlede erhverv og dermed også effekten på de relaterede erhverv i værdikæderne. Der er i forbindelse med revision af erhvervsplanen afsat kr. 250.000 fra Erhvervspuljen til initiativet, som vil blive udviklet og gennemført i dialog med relevante parter, herunder Erhvervs- og Kulturforum Aarhus.

Styrket internationalt markedsførings samarbejde med VisitDenmark

Aarhusregionen er den byregion i Nordeuropa, som i en kompakt geografi har det bredeste udbud af tilgængelige natur-, kultur- og oplevelsesmuligheder. Destinationen har derfor et rigtigt stærkt afsæt for at arbejde

med turismemæssige synergier mellem en storby og kyst- og naturområder. Inden for kort køreafstand har gæsterne alle oplevelsesmuligheder, og dette fremhæves og udnyttes i markedsføringen i et samarbejde mellem VisitAarhus og VisitDenmark. Gennem VisitDenmark stiller staten ressourcer og platforme til rådighed for markedsføringen af Danmark. Ved at gearere midler med VisitDenmark opnår Aarhus mere slagkraft for pengene. Der er aktuelt et samarbejde med VisitDenmark om markedsføring af Aarhus i Tyskland, Norge, Holland og Sverige – dette gælder også samarbejde om international presse.

Direktøren i VisitAarhus er pr. 1. januar 2022 udpeget af erhvervsministeren til at sidde i VisitDenmarks bestyrelse de kommende tre år. Det er første gang, at VisitAarhus og destinationselskaberne i Danmark opnår en plads bestyrelsen.

Aarhus som international kongresby

Møde- og erhvervsturismen er på vej tilbage post corona. Der er på den korte bane i 2023 planlagt en lille håndfuld store internationale videnskongresser med flere hundrede deltagere, og der er fortsat aktivitet på budfronten. Det betyder, at Aarhus er i spil i mange sammenhænge i forhold til planlægning af videnskongresser i de kommende år, og der er fortsat stigende interesse og aktivitet, når det gælder de små og mellemstore fysiske møder. Sikkerhed og sundhed samt bæredygtighed er en konkurrenceparameter, hvor Aarhus står stærkt. Det er bl.a. de styrker, som bliver fremhævet, når VisitAarhus byder på internationale konferencer og kongresser.

Med en ny bevilling fra budgetforliget for 2021 blev de økonomiske forudsætninger for at fastholde momentum i den internationale erhvervsturismeindsats styrket. Fokus har været at fastholde allerede vundne konferencer samt fortsætte budarbejdet på de internationale videnskongresser. Der er i 2022 lavet 25 bud, hvoraf 16 er vundet til Aarhus. Desuden har VisitAarhus sammen med relevante virksomheder videreudviklet de hybride formater – bl.a. til site inspections og conferenceafvikling.

Aarhus har i 2022 fastholdt en placering i top-10 på The Global Sustainability Index, som rangerer over 70 af verdens by- og kongresdestinationer. Topplaceringen er en anerkendelse af arbejdet med bæredygtighed i Aarhus Kommune. Den internationale konkurrence er blevet hårdere, og det er fortsat et fokusområde af fastholde en placering i top-10.

Dertil kommer, at Aarhus fortsat er blandt verdens 100 største internationale, videnskabelige konferencebyer jf. ICCA's rangliste. I 2022 opnåede Aarhus således en 25. plads, som vurderes til at være meget tilfredsstillende.

DigitalEX – EXPANDING the digital destination

Der er i regi af projektet DigitalEX arbejdet målrettet på at styrke VisitAarhus' tilstedeværelse på digitale platforme og kanaler og på at øge interaktion og engagement med gæsterne før, under og efter besøget. Der er udviklet og implementeret en række redskaber i den forbindelse: kanalstrategi, ramme for arbejde med optimering og UX, koncept for emotionelle kundetyper, email-marketingindsats samt nyt KPI-setup til måling af performance på de digitale kanaler såvel som i kampagnesammenhæng. Projektet er afsluttet pr. 31/12 2022, og VisitAarhus er med projektet lykkedes med at opnå en position som førende digital destination både nationalt og internationale.

Aarhusregionen som en samlet markedsplads

VisitAarhus dækker i dag otte kommuner – Aarhus, Silkeborg, Skanderborg, Norddjurs, Syddjurs, Viborg, Randers og Favrskov – i et velfungerende samarbejde om destinationsudvikling, branding og markedsføring af hele Aarhusregionen. Den samlede destination markedsføres i dag i Tyskland, Norge, Sverige, Holland og naturligvis Danmark. I 2022 oplevede Aarhus en vækst i antal overnatninger på 18,3% sammenlignet med 2019,

som var den hidtidige rekord. Dette er et godt stykke over landsgennemsnittet. Dertil kommer, at alle kommuner i Aarhusregionen har oplevet fremgang i overnatningstallene ift. 2021.

Events som redskab for erhvervsudvikling, profilering og PR

Der arbejdes løbende på at udnytte de profileringsmuligheder, som opstår i forbindelse med byens events.

Forbedrede rammebetingelser for detailhandel

Der arbejdes løbende på at forbedre rammebetingelser for byens detailhandel. I den forbindelse vedtog Aarhus Byråd i 2020 "Temaplan om detailhandel", som giver mulighed for større dagligvarebutikker, større udvalgsvarebutikker, udvidelse af aflastningscentre, samt at e-handelsvirksomheder med begrænset lagersalg kan etableres i erhvervsområder.

Nyt initiativ som følge af revision af erhvervsplanen: Gennemførelse af pilotprojekt om styrket innovations- og omstillingsevne i detailhandlen

Et nyt pilotprojekt skal hjælpe med til at fremtidssikre en række butikker i Aarhus ved udvikling af stærke forretningsmodeller. Initiativet gennemføres i samarbejde med Aarhus Cityforening og andre relevante aktører. Der er i forbindelse med revision af erhvervsplanen afsat kr. 300.000 fra erhvervspakken til analyse, udarbejdelse og opfølgning på individuelle forretningsplaner for 15-25 butikker. Initiativet forventes opstartet i 2. kvartal 2023.

Grøn varelevering med elbiler til Midtbyen

Indkøb og Udbud i Borgmesterens Afdeling har i foråret 2021 gennemført en analyse af potentialet i samordnet varedistribution til Aarhus Kommune som virksomhed, herunder varelevering med nulemissionskøretøjer. Målet er at koordinere varetransporten til midtbyen bl.a. med henblik på at reducere antallet af leverancer og CO2-udledningen herfra.

Analysen er udarbejdet af Deloitte i samarbejde med Langebæk og bygger på dialog med udvalgte leverandører, distributionspartnere samt udvalgte enheder i Aarhus Kommune, herunder skoler, daginstitutioner, bosteder og administrative enheder, samt en gennemgang af fakturadata med henblik på en vurdering af, hvilke varekategorier der kan indgå i en konsolidering. Herudover indeholder analysen et oplæg til en handlingsplan for et pilotprojekt omkring samordnet varedistribution. Der indsamles endvidere erfaringer fra lignende projekter i Odense og Sverige mhp. udarbejdelse af en konkret plan for det videre arbejde. Projektet er pt. sat i bero, men der er en forhåbning om, at projektet genoptages senere på året.

Mere gang i byen

Udvalget "Mere gang i Aarhus" gennemførte i juni 2020 til august 2021 en række aktiviteter for at skabe liv i byen under hensyntagen til de daværende Covid-19 restriktioner. Der blev gennemført aktiviteter for i alt 4 mio. kr.

Genstartspuljer: Detailhandel, turisme og oplevelsesindustri

I foråret 2021 blev der afsat yderligere 6 mio. kr. til støtte af projekter med fokus på berørte brancher under Covid-19 nedlukningerne, særligt indenfor detailhandel, turisme og oplevelsesindustri. Der blev givet bevilling til 24 projekter, som bidrog til at skabe liv og omsætning i byen, og samtidigt støttede de særligt trængte erhverv under Covid-19 restriktionerne.

Samlet opfølgning på initiativer inden for fødevarer og gastronomi

Der er siden Erhvervsplanens vedtagelse igangsat en række tiltag inden for fødevarer og gastronomi. Flere aktiviteter har været forankret i Business Region Aarhus, idet der i hele den østjyske byregion er styrker inden for fødevarerområdet. Business Region Aarhus har siden hen indgået en samarbejdsaftale med den nationale klyngeorganisation Food and Bio Cluster Denmark om, at de overtager operatørrollen på en række konkrete initiativer i Aarhusområdet. Blandt de initiativer, der oprindeligt indgik i Erhvervsplanen, bør i særlig grad fremhæves:

- Tech Tour Food, Bioeconomy & Agritech er et ventureforum, som i 2022 blev afholdt for tiende gang i Aarhus. Eventet fik 100.000 kr. i støtte fra Erhvervspuljen. Fremover forventes det, at Food and Bio Cluster Denmark afholder eventet skiftevis i Aarhus og København
- I 2022 blev Danmarks største madfestival, FOOD Festival, afviklet d. 2.-4. september. I 2023 vender Food Festival tilbage til Tangkrogen den 1.-3. september
- Et konsortium med Industri og Landbrug, Teknik og Miljø, i spidsen har opnået støtte fra et EU's Horizon Europe-program til et projekt med fokus på bæredygtige fødevareræddikæder. Erhverv og Bæredygtig Udvikling følger projektet og bidrager, hvor det er relevant
- Der er i regi af Food Nation Visitor Center i Agro Food Park udviklet en lokal hub, som skal markedsføre Danmark som førende fødevarerregion, blandt andet med fokus på grøn omstilling

Madfællesskabet

Aarhus Kommune har i perioden 2020-2022 været med til at opstarte projektet Madfællesskabet. Med afsæt i Aarhus Kommunes Klimapolitiske Fødevarerstrategi har Madfællesskabet været anvendt til at bruge de offentlige indkøb til at fremskynde udvikling og innovation inden for fødevarerområdet med fokus på iværksætteri. Fra 2023 er Aarhus Kommune ikke længere partner i Madfællesskabet, men fortsætter med at samarbejde med en række andre aktører om lokal erhvervsudvikling på fødevarerområdet via de offentlige indkøb. Herunder kan nævnes Region Midtjylland, FOOD samt andre kommuner, virksomheder og organisationer.

Nyt initiativ: Karriere- og talentudvikling via Agro Food Park

For at Agro Food Park og Aarhus forbliver førende i udviklingen af bæredygtige og klimaneutrale landbrugs- og fødevarerløsninger, har Aarhus Byråd investeret 1 mio. kr. fra Erhvervspakken til udvikling af karriere- og talentmiljøet i Agro Food Park. Investeringen i årene 2022-2024 skal bidrage til at tiltrække og fastholde de dygtigste talenter og de bedste idéer i Aarhus samt højne antallet af iværksættere og nye virksomheder med fokus på grøn vækst og bæredygtige løsninger inden for landbrugs- og fødevarerområdet. Fra 2025 forventes karriere- og talentmiljøet at være fuldt udbygget og økonomisk selvberende. Agro Food Park varetager operatørrollen i indsatsen i et tæt samarbejde med uddannelsesinstitutioner, Food & Bio Cluster Denmark, Food Nation, Erhvervshus Midtjylland, The Link og The Kitchen på Aarhus Universitet samt andre aktører i Aarhus.

Udviklingsprogram for den aarhusianske industri- og fremstillingssektor

Der er i 2022 etableret et 3-årigt udviklingsprogram for industri- og fremstillingsvirksomheder i Aarhus med fokus på virksomheder inden for plast-, metal- og maskinindustri. Programmet skal sikre deltagende virksomheders tilgang af ny viden og nye teknologier, som kan forbedre virksomhedernes produktion og konkurrenceevne og derigennem potentielt også løfte omsætning og jobskabelse. Udviklingsprogrammet fokuserer samtidig på bæredygtighed og grøn omstilling - og skal intensivere de deltagende virksomheders fokus og indsats på dette felt. Udviklingsprogrammet bidrager til at opfylde målet om, at Aarhus bliver CO₂-neutral i 2030. Pro-

grammet gennemføres med afsæt i et partnerskab og samarbejde mellem Danish Advanced Manufacturing Research Center (DAMRC) og Aarhus Kommune, Erhverv og Bæredygtig Udvikling.

Skejby – et Life Science District - “Health Innovation Aarhus”

Der blev i 2021 etableret et partnerskab med det formål at få forstærket branding og markedsføring, herunder med et nyt navn/brand for området – Health Innovation Aarhus (HIA) – samt lancering af nyt website i efteråret 2022 (www.hia.dk). Partnerkredsen bag HIA har i 2022 besluttet at udvide samarbejdet til også at omfatte afholdelse af events mhp. en styrkelse af økosystemet på life science området. Initiativet til HIA-partnerskabet blev taget af Aarhus Universitet, Aarhus Universitetshospital, INCUBA, Region Midtjylland og Aarhus Kommune. Partnerskaber favner pr. feb. 2023 over 50 offentlige og private aktører.

MedTech Innovation Consortium (MTIC)

MTIC blev med virkning fra 2. kvartal i 2021 en del af den nye nationale klyngeorganisation Danish Life Science Cluster. Aarhus Kommunes medlemskab af MTIC overgik i den forbindelse til Danish Life Science Cluster. Medlemskabet og Aarhus Kommunes deltagelse i aktiviteter og projekter i regi af Danish Life Science Cluster har som overordnet formål at bidrage til udvikling, implementering og kommercialisering af nye sundheds- og velfærdsteknologiske løsninger til gavn for både Aarhus Kommune og erhvervslivet. Danish Life Science Cluster har etableret kontor i Aarhus. Læs mere her: [https:// www.danishlifesciencecluster.dk/](https://www.danishlifesciencecluster.dk/)
Pt. vurderes nye samarbejds muligheder.

CareWare og DokkX

CareWare og DokkX udgør tilsammen en stærk platform for øget dialog, videnudveksling og udviklingssamarbejde mellem den offentlige sundhedssektor, erhvervslivet og viden- og uddannelsesinstitutioner. Aktiviteterne sker ud fra et fælles mål om øget implementering/kommercialisering af nye innovative sundheds- og velfærdsteknologiske løsninger. Aktiviteterne har årligt deltagelse af over 500 virksomheder fra ind- og udland. Aktiviteterne har i 2020, 2021 og starten af 2022 været meget påvirket af Corona pandemien, men aktiviteterne har været omlagt til virtuelle arrangementer. Flere aktiviteter har opnået øget deltagelse fra både erhvervsliv, uddannelse/forskning og andre offentlige aktører. Den netop gennemførte udstilling på DokkX “Velkommen hjem med velfærdsteknologi” viser løsninger og teknologier fra mere end 100 virksomheder og organisationer.

Aarhus Kommunes Velfærdsteknologiske Udviklingspulje

Aarhus Byråd besluttede som led i budgetaftalen for 2021 at justere grundlaget for den Velfærdsteknologiske Udviklingspulje - VTU-puljen. Puljen og støtte fra puljen er nu fokuseret på OPI-samarbejder, så det erhvervmæssige potentiale i projekterne prioriteres endnu højere. For at understrege det nye fokus blev puljens navn ændret til Velfærdsteknologisk OPI-pulje (VT OPI-pulje). VT OPI-Puljen har i 2020-2022 medfinansieret en række samarbejdsprojekter mellem Aarhus Kommune og erhvervslivet. Det er projekter med fokus på udvikling, test og demonstration af nye velfærdsteknologiske løsninger. Projekterne skal bane vejen for implementering af flere nye velfærdsteknologiske løsninger i Aarhus Kommune samt udvikling og vækst på erhvervssiden. Der er i 2022 igangsat en fokuseret indsats ift. handicapområdet, der videreføres i 2023. Målet er også på dette område at få igangsat og gennemført et stort antal OPI-projekter, der vil føre til implementering af flere nye løsninger. Læs mere her: <https://aarhus-kommunes-velfaerdsteknologisk-opi-pulje/>

Nye dage - Fremtidens ældreliv

Aarhus Kommune (Sundhed og Omsorg og Borgmesterens Afdeling) blev i 2021 en del af et projektpartnerskab med fokus på fremtidens ældreliv. Initiativtagere til projektet var Dansk Design Center og klyngeorganisationen Danish Life Science Cluster. Mandag Morgen var tilknyttet som kommunikationspartner. De deltagende projektpartnere talte ud over Aarhus Kommune, København, Aalborg og Gladsaxe kommuner samt Region Syddanmark. Projektet, der nu er afsluttet, havde som mål at styrke fremtidsparatheden på ældreområdet og iværksætte konkrete eksperimenter. Der er i projektet og partnerskabet arbejdet med fremtidsscenerier, der fremadrettet bl.a. kan bruges i forbindelse med strategiske debatter, politiske dialoger og innovative udviklingsprocesser og -projekter. Sidstnævnte også ud fra et erhvervsudviklingsmæssigt perspektiv. Alle deltagende kommuner arbejdede som led i projektet med idéer til nye og mere radikale udviklingstiltag i egen kommune. De første tanker og idéer bag det Aarhus Kommune projekt, der i dag har titlen "Velfærdsteknologiens Hus i Skejby", er modnet i regi af dette projekt.

Nyt initiativ som følge af revision af erhvervsplanen: Foranalyse af det erhvervs-mæssige potentiale inden for life science og sundhedsinnovation

I forbindelse med midtvejsrevisionen af erhvervsplanen er der igangsat et nyt initiativ, der skal lede til yderligere udvikling, vækst og jobskabelse på life science området. Der udarbejdes i første omgang en foranalyse mhp. at afdække både uudnyttede potentialer samt konkrete barrierer for vækst. Konklusioner og anbefalinger fra en omfattende afdækning og analyse af det midtjyske life science økosystem (april 2020) vil i den forbindelse blive genbesøgt. Desuden vil forslaget om et "Velfærdsteknologiens Hus i Skejby" (jf. budgetforliget for 2023) komme til indgå i foranalysearbejdet.